

Sygn. akt IV U 177/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 grudnia 2015r. w S.

odwołania A. K. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 22 stycznia 2015 r. Nr (...)

w sprawie A. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że ubezpieczonej A. K. (1) przysługuje prawo do emerytury od dnia 07 grudnia 2014r.

Sygn. akt: IV U 177/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 stycznia 2015 r. znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił A. K. (1) prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczona nie udowodniła, iż do dnia 1 stycznia 1999r. osiągnęła 15-letni staż pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy przyjął za udowodnione przez ubezpieczoną na datę 01.01.1999 r. okresy nieskładkowe: 4 lata, 6 miesięcy i 16 dni, okresy składkowe: 19 lat, 9 miesięcy i 4 dni tj. łącznie 24 lata, 3 miesiące i 20 dni. Organ rentowy do stażu pracy w warunkach szczególnych zaliczył okres 5 lat i 21 dni jako okres zatrudnienia w (...) Spółdzielni (...) od 03.01.1977 r. do 02.10.1980 r. i Odlewni (...) od 15.10.1980 r. do 03.02.1981 r. i od 01.04.1986 r. do 31.03.1987 r. Organ rentowy do pracy w warunkach szczególnych nie zaliczył okresu od 02.11.1987 r. do 28.02.1993 r. i od 01.03.1993 r. do 31.12.1998 r. w Odlewni (...) z uwagi na to, że świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych nie spełnia wymogów formalnych.

Odwołanie od w/w decyzji złożyła A. K. (1) wnosząc o jej zmianę i ustalenie jej prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania wskazała, że niezasadnie organ rentowy nie uznał jej okresu pracy w warunkach szczególnych w okresie od

02.11.1987 r. do 31.12.1998 r. w Odlewni (...) i na okoliczność powyższego złożyła kopię wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach w sprawie IV P 993/01 (odwołanie k.1-2).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowieź organu rentowego na odwołanie k. 3-5).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona **A. K. (1)** ur. (...) w dniu 7 grudnia 2014r. ukończyła 55-ty rok życia. W dniu 9 grudnia 2014 r. wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury. Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczona udowodniła staż ubezpieczeniowy w wymiarze 24 lat, 3 miesiące i 20 dni, z czego okresy składkowe wynoszą 19 lat, 9 miesięcy i 4 dni, a okresy nieskładkowe 4 lata, 6 miesięcy i 16 dni. Ponadto organ rentowy uznał ubezpieczoną okres 5 lat i 16 dni jako staż pracy w warunkach szczególnych w okresach zatrudnienia w (...) Spółdzielni (...) od 03.01.1977 r. do 02.10.1980 r. i Odlewni (...) od 15.10.1980 r. do 03.02.1981 r. i od 01.04.1986 r. do 31.03.1987 r. Z uwagi na brak wymaganego ustawą stażu pracy w warunkach szczególnych decyzją z 22 stycznia 2015 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej przyznania emerytury (decyzja z 22 stycznia 2015r. k.17 akt emerytalnych).

Ubezpieczona od dnia 15 października 1980 r. do dnia 31 lipca 2001 r. była zatrudniona w Odlewni (...) w S. (świadcstwo pracy k. 10 akt emerytalnych). Od 15.10.1980 r. ubezpieczona została zatrudniona na oddziale rdzeniarni na stanowisku rdzeniara maszynowego i pracę na tym stanowisku wykonywała do dnia 14.11.1980 r. Następnie od dnia 15.11.1980 r. ma tym samym oddziale powierzono jej obowiązki rdzeniara ręcznego (umowy i pracę na czas próbny i nieokreślony i angaże k. B2-B6 akt osobowych). z dniem 4 lutego 1981 r. przeniesiono ubezpieczoną do pracy na oddziale transportu ET na stanowisko robotnika gospodarczego przy pracy lekkiej (angaż k. B11 akt osobowych). Następnie od dnia 23 września 1981 r. do 31 marca 1986 r. ubezpieczona przebywała na urlopie wychowawczym (k. B14-B-16 i k.B-20, k. B-23 akt osobowych). Od dnia 01 kwietnia 1986 r. ubezpieczona wróciła do pracy na oddział rdzeniarni na stanowisko rdzeniara ręcznego (k.B-20 akt osobowych) i pracę na tym stanowisku świadczyła do dnia 31 marca 1987 r. W związku z treścią zaświadczenia lekarskiego z dnia 26.03.1987 r., gdzie wskazano, iż na okres 3 miesięcy ubezpieczonej powinna być powierzona lekka praca nie wymagająca dźwigania, ani ciągłego stania od dnia 1 kwietnia 1987r. przeniesiono ubezpieczoną na stanowisko sprzątaczkii na szatani damskiej i pomieszczeń biurowych (k.B-33 akt osobowych). wobec kolejnego zaświadczenia lekarskiego złożonego przez ubezpieczoną okres pracy na stanowisku sprzątaczkii do dnia 01.11.1987 r. (k. B-38 akt osobowych).

Od dnia 2 listopada 1987 r. pracodawca przeniósł ubezpieczoną ponownie do pracy na oddziale rdzeniarni na stanowisko suwnicowy dźwigowy (angaż k. B-46 akt osobowych). Praca na tym stanowisku polegała na przewozie ludzi i detali z formiarni na rdzeniownię i z rdzeniowni na formiarnię winda towarową. Ubezpieczona pracowała w systemie trzyzmianowym po 8 godzin. W ciągu pierwszej zmiany praca na obsługę dźwigu zajmowała jej do godziny czasu, natomiast pracując na drugiej i trzeciej zmianie obsługa dźwigu zajmowała jej ok. 10 min. Przez pozostały czas pracy ubezpieczona wykonywała pracę rdzeniara ręcznego. Ubezpieczona dźwig (windę) obsługiwała tylko wtedy, gdy zadzwonił ktoś z dołu tj. z formiarni, że chce wjechać na rdzeniownię, albo gdy zachodziła potrzeba przewiezienia mniejszych rdzeni na formiarnię. Wówczas ubezpieczona odrywała się od pracy rdzeniara ręcznego i zjeżdżała windą na dół po czym ponownie wracała do pracy na stanowisku rdzeniara ręcznego. Praca rdzeniara ręcznego polegała na tym, że w przygotowane formy ubezpieczona nabijała masę do rdzeni, ubijała ją, zagęszczała, rozbierała foremkę i przekładała na płytę, aby rdzeń została przeniesiony do suszarni, gdy rdzeń był duży, to jeszcze układała zbrojenie.

Od dnia 1 marca 1993 r. ubezpieczonej powierzono obowiązki wykańczacza rdzeni na wydziale rdzeniarni (angaż k. B-59 akt osobowych) i pracę na tym stanowisku wykonywała do 31.12.1998 r. (akta osobowe). Praca na tym stanowisku polegała na sklejanii rdzeni, malowaniu wysuszonych rdzeni denaturatem, dekstyną, podpalaniu ich, oczyszczaniu. Pracę na wydziale rdzeniowni na stanowisku rdzeniara ręcznego łączoną ze stanowiskiem suwnicowy – dźwigowy a następnie na stanowisku wykańczacza rdzeni ubezpieczona wykonywała stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (zeznania świadków: A. G. k. 17v-18, A. K. (2) k. 18-19, zeznania ubezpieczonej k. 19-19v, 15v-16).

Ubezpieczona nie przystąpiła do otwartego funduszu emerytalnego (okoliczności niesporna, oświadczenia zawarte we wniosku o emeryturę -k.2 akt emerytalnych ubezpieczonego).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej A. K. (1) jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 20 lat kobieta), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust.1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczona spełnia przesłankę wymaganego okresu pracy w warunkach szczególnych. Poza sporem pozostawało bowiem, że ubezpieczona osiągnęła wymagany ustawą wiek oraz spełniła przesłankę „ogólnego” stażu pracy i nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Ubezpieczona podnosiła, że posiada 15-letni okres zatrudnienia w warunkach szczególnych, bowiem wykonywała pracę w takich warunkach również w okresie od 02.11.1987 r. do 31.12.1998 r. w Odlewni (...) w S..

Przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe dało podstawy do ustalenia, że w okresie od dnia 2.11.1987 r. mimo tego, iż w angażu ubezpieczona miała wpisane stanowisko suwnicowy – dźwigowy, to faktycznie praca na tym stanowisku miała charakter marginalny, gdyż zajmowała ubezpieczonej w ciągu dnia w zależności od zmiany od 10 minut (II i III zmiana) do godziny (I zmiana). W zakładzie zmiany zmieniały się co tydzień. Pozostały czas pracy to praca na stanowisku rdzeniarza ręcznego. Z zeznań świadków: A. G. i A. K. (2) wynika, iż nie było osoby, która zajmowałaby się tylko zwożeniem i przywożeniem ludzi i rdzeni z formiarni na rdzeniownię i odwrotnie. Na każdej zmianie była osoba do obsługi windy towarowej i obsługiwała ją, gdy zadzwonił dzwonek, wówczas odrywała się od swojej stałej pracy i zwoziła, albo przywoziła windą ludzi lub rdzenie. Tak było również w przypadku ubezpieczonej, która w okresie od 2.11.1987 r. pracowała na stanowisku rdzeniarza ręcznego łącząc tą pracę z pracą suwnicowego – dźwigowego. Od dnia 01 marca 1993 r. ubezpieczona została przeniesiona na stanowisko wykańczacza rdzeni i tą pracę wykonywała do końca zatrudnienia w Odlewni (...) w S.. Swoją pracę ubezpieczona wykonywała stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Charakter faktycznie wykonywanej pracy przez ubezpieczoną w okresie od dnia 2.11.1987 r. do 31.12.1998 r. potwierdzili w/w świadkowie, którzy w tym samym okresie co ubezpieczona pracowali w O. Staliwa (...). Świadek A. G. pracował od grudnia 1987 r. jako rdzeniarz, a A. K. (2) od 1986 r. pracował jako starszy mistrz na formiarni. Między formiarnią i rdzeniarnią była ścisła współpraca, dlatego często A. K. (2) był na wydziale, gdzie pracowała ubezpieczona i widział ją przy faktycznie wykonywanej pracy. Sąd obdarzył wiarygodnością dowody z wymienionych świadków, jak również dowód z przesłuchania ubezpieczonej w charakterze strony, z tym,

że Sąd uznał za dokumentami pracowniczymi, że ubezpieczona od dnia 1 marca 1993 r. pracowała jako wykańczacz rdzeni, a nie jako rdzeniaryz ręczny jak na to wskazywała ubezpieczona w końcowym przesłuchaniu (k. 19v). Praca na stanowisku wykańczacza rdzeni została potwierdzona przez świadka A. K. (2) i A. G., z tym, że ten ostatni nie był w stanie powiedzieć od kiedy ubezpieczona pracowała tym stanowisku i jak długo. Mając na uwadze poczynione przez Sąd ustalenia faktyczne pracę wykonywaną przez ubezpieczoną na stanowisku rdzeniaryza ręcznego i suwnicowego – dźwigowego w okresie od dnia 02.11.1987 r. do końca lutego 1993 r. należy uznać za pracę wykonywaną w warunkach szczególnych, gdyż odpowiada ona rodzajowo pracy kwalifikowanej w wykazie A dziale III poz. 21 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (DZ.U. nr 8, poz. 43 ze zm.) jako przygotowywanie mas formierskich i prace formierzy oraz rdzeniaryzy jak również w wykazie A dziale III poz. 67 wymienionego rozporządzenia jako transport wewnętrzny między stanowiskami pracy w wydziałach, w których wykonywane prace wymienione są w wykazie. W ocenie Sądu obsługa przez ubezpieczoną windy towarowej (stanowisko suwnicowy-dźwigowy), której zadaniem był przewóz ludzi i rdzeni między wydziałami: formierni i rdzeniowi, gdzie wykonywane są prace w warunkach szczególnych stanowi pracę w warunkach szczególnych wymienioną właśnie pod poz. 67 działu III. Natomiast pracę ubezpieczonej w okresie od 01 marca 1993 r. do 31.12.1998 r. na stanowisku wykańczacza rdzeni Sąd uznał również jako pracę w warunkach szczególnych traktując ją również jako pracę rdzeniaryza, wymienioną w wykazie A dziale III poz. 21 wymienionego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., gdyż rdzeń dopiero po wykonaniu prac wykończeniowych, które również wykonywane były na oddziale rdzeniowni nadawał się do dalszego wykorzystania na wydziale formierni.

Zatem na datę 1 stycznia 1999r. ubezpieczona posiadała okres pracy w warunkach szczególnych w wymiarze wynoszącym 17 lat, 2 miesiące i 20 dni (tj. 12 lat, 1 miesiąc i 29 dni + 5 lat i 21 dni uznanych przez organ rentowy).

Podkreślić jednak należy, że o zakwalifikowaniu pracy do pracy w warunkach szczególnych nie decyduje nazwa stanowiska, ale rodzaj wykonywanych czynności.

Ponadto na uwadze należy mieć również na uwadze stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w wyroku z dnia 3 grudnia 2013 r. w sprawie I UK 181/13, zgodnie z którym, nie jest dopuszczalne uwzględnianie do okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika. A contrario zatem jako praca w warunkach szczególnych może być uznana praca wykonywana na dwóch stanowiskach pracy kwalifikowanych jako praca w warunkach szczególnych w ramach dobowego wymiaru czasu pracy. W okolicznościach niniejszej sprawy zarówno praca na stanowisku rdzeniaryza jak i praca na stanowisku suwnicowego – dźwigowego (wykaz A, dział III, poz.21 i 67 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r.) jest pracą wykonywaną w warunkach szczególnych.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd uznał, że odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie i dlatego na podstawie art.477¹⁴ §2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że ubezpieczonej A. K. (1) przysługuje prawo do emerytury od 7 grudnia 2014 r. tj. od ukończenia 55 roku życia.